

Mfv.I.10.386/2015/4.

A Kúria a Szűcsné dr. Kovács Katalin által képviselt felperesnek a dr. Szűcs Zoltán ügyvéd által képviselt II.r. alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránt a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 3.M.711/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.355/2014/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.355/2014/3. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel az alperes által fizetendő összeget elmaradt munkabér jogcímén ítélte meg, hatályon kívül helyezi, és a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.711/2013/13. számú ítéletében meghatározott kártérítés marasztalási jogcímet helybenhagyja, egyebekben a jogerős ítéletet nem érinti.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a B.R.E. (II.r. alperes) fenntartásában lévő Szociális és G.K.-ban (I.r. alperes) szociális gondozóként és ápolóként dolgozott határozott időre szóló szerződésekkel 2012. január 23-ától 2013. szeptember 23-áig szólóan.

A felperes a keresetében egyetemlegesen kérte az alperesek kötelezését a 2012. évi I. törvény (Mt.) 82. § (2) bekezdés alapján a munkaviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggésben elmaradt jövedelem címén keletkezett kártérítés megfizetésére bruttó 669.740 forint összegben.

Az I.r. alperes vonatkozásában a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13-I. számú végzésével a pert jogerősen megszüntette perbeli jogképesség hiánya miatt. A 3.M.711/2013/13.

számú ítéletében a II.r. alperest kötelezte a felperes javára bruttó 669.740 forint kártérítés és ennek kamata, valamint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság az Mt. 192. § (1) és (4) bekezdésre hivatkozással megállapította, hogy a határozott időtartamú munkaviszony azonos felek közötti ismételt létesítésére a munkáltató jogos érdekének fennállása nélkül került sor, így a munkavállaló felmondási idő és végkielégítés megfizetésére vonatkozó jogos érdekének csorbítására irányult. Ennek következtében a megállapodás határozott időtartamra vonatkozó kikötése az Mt. 27. § (1), (3) bekezdés és 29. § (3) bekezdés alapján érvénytelen, vagyis a felperes munkaszerződése határozatlan időre szól.

A felek között nem történt közös megegyezés a munkaviszony megszüntetésére, ezért csak felmondási idő biztosítása mellett szüntethette volna meg a munkáltató a jogviszonyt.

Az Mt. 82. § alapján köteles a II.r. alperes munkáltatóként az elmaradt jövedelem megfizetésére a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kár jogcímen. A 2013. szeptember 23-ától 2014. május 20-áig terjedő igényelt időtartamra járó 124.000 forintos havi munkabért figyelembe véve, és levonva az álláskereső járadék, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és az új munkáltatótól kapott munkabér összegét (975.084 Ft - 305.344 Ft) 669.740 forint összegben marasztalta elmaradt jövedelem jogcímén a II.r. alperest.

A II.r. alperes fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.355/2014/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a II.r. alperes által fizetendő elmaradt munkabér összegét bruttó 488.252 forintra és kamataira leszállította. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Marasztalta a II.r. alperest a felperes javára másodfokú perköltségben és megállapította, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.

A törvényszék elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, de álláspontja szerint téves jogkövetkeztetésre jutott a túlnyomórészen helyesen felhívott jogszabályi rendelkezésekből, és számítási hibát is vétett a felperesnek járó összeg meghatározásakor.

A jogviszonyra a 2012. évi LXXXVI. törvény (Mth.) 2. §-a alapján irányadó Mt. 192. § (1), (2) és (4) bekezdés, valamint az Mt. 29. § (1) és (3) bekezdés alapján rögzítette, hogy a határozott idejű kikötés miatt részben érvénytelen megállapodás folytán a felek

között 2013. szeptember 23-án határozatlan időtartamú munkaviszony állt fenn. A munkáltatót ezért az Mt. 42. § (2) bekezdés alapján terhelte a munkavállaló foglalkoztatásának és a munkabér fizetésének kötelezettsége figyelemmel az Mt. 51. § (1) bekezdésére is. A felek nem éltek a felmondás jogával, és a munkaviszony megszüntetésére közös megegyezéssel sem került sor, ezért a felperes munkaviszonya fennmaradt. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a munkaviszony jogellenes megszüntetéséhez fűződő Mt. 82. §-a rendelkezéseit, és a 3/2014. (III.31.) KMK iránymutatásait a II.r. alperes kártérítés megfizetésére történő kötelezés során.

A II.r. alperes a foglalkoztatási kötelezettségének nem tett eleget, ezért nem tudott a felperes munkát végezni, és munkabért keresni. Erre tekintettel a II.r. alperesnek a felperest mint munkavállalót olyan helyzetbe kell hoznia, mintha jogszerűen foglalkoztatta volna, és részére a kereseti kérelemben érvényesített időszakra munkabért köteles fizetni. A periratokból megállapíthatóan a felperes azonban 2014. március 13-án új munkaviszonyt létesített. Az elmaradt munkabér címén járó összeg megállapításakor az elsőfokú bíróság számítási hibát vétett, mert a peresített időszakra (2013. szeptember 24-étől 2014. május 20-áig terjedően) a II.r. alperestől járó munkabérből nem vonta le az álláskeresői járadék és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás címén kapott összeget. Ezért a felperesnek a keresettel érvényesített időszakban helyesen 486.832 forint bevétele származott, így ténylegesen elmaradt munkabérként 488.252 forint összegre jogosult az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja, és 51. § (1) bekezdése alapján.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet marasztalási jogcímre vonatkozó rendelkezése elmaradt munkabérrel kártérítésre történő „megváltoztatását” kérte azösszegekre vonatkozó döntés változatlanul hagyásával.

Álláspontja szerint az Mt. 82. §-a alapján a munkaviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggő elmaradt jövedelemként kártérítés címén illeti meg a jogerős ítéletben megítélt 488.252 forint.

Hivatkozása szerint a II.r. alperes olyan feladatra kötött munkaszerződést többször határozott időtartamra a felperessel, amely a munkáltatónál folyamatosan fennállt. Ezt bizonyítja a munkaszerződés folyamatos meghosszabbítása. Erre azért került sor, hogy a munkaviszony megszüntetése esetén a felmondási idő megfizetése alól a munkáltató mentesüljön. A határozott időtartamra vonatkozó kikötés az Mt. 192. § (4) bekezdésébe ütközött.

A felperes jogviszonya határozott időre nem jöhetett létre, illetve

nem volt ekként fenntartható, ezért a jogviszony felszámolása a határozott idő elteltére hivatkozva jogellenes munkáltatói intézkedésnek minősül. Ennek következtében az Mt. 82. §-nak a 3/2014. (III.31.) KMK vélemény iránymutatása szerinti alkalmazásával a munkáltató kártérítés megfizetésére köteles.

A törvényszék az érvénytelenség jogkövetkezményeit ítéletében jogellenesen alkalmazta. Az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontjára, 51. § (1) bekezdésére alapítva jogellenes az elmaradt munkabér címén történő marasztalás.

A II.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem kívánt előterjeszteni.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

Felülvizsgálattal nem volt támadott azon jogerős ítéleti megállapítás, hogy a II.r. alperes és felperes által kötött munkaszerződés határozott időtartamra vonatkozó kikötése az Mt. 192. § (4) bekezdése, 27. § (1), (3) bekezdése alapján érvénytelen, ezért az Mt. 29. § (3) bekezdés szerint a felek között a munkaviszony határozatlan időtartamú volt. Nem volt vitatott továbbá az sem, hogy az utolsó határozott idejű munkaszerződés lejártát, azaz 2013. szeptember 23-át követően a munkáltató a felperest nem foglalkoztatta tovább.

A felülvizsgálati eljárásban arról kellett döntenie, hogy ezen munkáltatói magatartás következtében a felperes melyik jogszabályi rendelkezés alapján, milyen jogcímen (elmaradt munkabér, elmaradt jövedelemben jelentkező kártérítés) jogosult a peresített időszakra jogerősen megítélt marasztalási összegre.

Az eljáró bíróságok jogszerűen állapították meg, hogy a felek között fennálló határozatlan idejű munkaviszonyt jogszerűen közös megegyezéssel, felmondással lehetett volna megszüntetni. Azzal tehát, hogy a fennálló munkaviszonyt a II.r. alperes a jogellenes kikötésben foglalt határozott időtartam elteltével megszüntetnek tekintette, és ennek megfelelően elszámolt a felperessel (keresetlevél mellékletei) jogellenesen járt el.

A jogellenes intézkedése eredményeként a felperes munkaviszonya megszűnt, vagyis a munkaviszony tartalmát jelentő szolgáltatásra és

ellenszolgáltatásra (munkavégzésre, munkabér fizetésre) a felek részéről nem került sor, ezért téves a törvényszék álláspontja, hogy a munkaviszony az utoljára kikötött időtartam eltelte után is fennmaradt. A munkáltató ugyanis - jogellenesen - kifejezésre juttatta azon szándékát, hogy a munkaviszonyt a jövőre nézve nem tartja fenn, és a munkavállalóját ennek megfelelően nem is foglalkoztatta. Ezzel a magatartásával a felperes munkaviszonyát jogellenesen megszüntette. Erre tekintettel az Mt. 82. § (1) bekezdés alapján köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt, amelyet a felperes az Mt. 82. § (2) bekezdésre alapítottnan elmaradt jövedelem címén igényelt, és azt az alperesnél elérhető munkabér és máshonnan megtérült jövedelem különbözeteként számított.

Tévedett tehát a másodfokú bíróság, amikor ugyanezen számítást alkalmazva elmaradt munkabérként az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja és 51. § (1) bekezdése alapján marasztalta a II.r. alperest, és nem adta jogszabályi indokát annak, hogy az elmaradt munkabér összegéből milyen alapon helyezte levonásba a máshonnan megtérült jövedelmet [Pp. 221. § (1) bekezdés].

A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős ítéletben foglalt marasztalási jogcímre vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezte, e körben az elsőfokú ítélet rendelkezését helybenhagyta, a marasztalási összeget (mivel azt a felülvizsgálati kérelem nem támadta) nem érintette.

Kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pernyertes felperes javára a II.r. alperest a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről az Itv. 5. § (1) bekezdés e) pontja alapján a II.r. alperest megillető illetékmentesség folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint rendelkezett.

Budapest, 2016. február 10.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő